

EDUSKUNNAN VASTAUS 295/2002 vp

Hallituksen esitys laiksi turvallisuuden edistämistä yleisillä paikoilla koskevien säännösten uudistamiseksi

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi turvallisuuden edistämistä yleisillä paikoilla koskevien säännösten uudistamiseksi (HE 20/2002 vp).

Valiokuntakäsittely

Hallintovaliokunta on antanut asiasta mietinnön (HaVM 28/2002 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lausuman:

Eduskunta edellyttää hallituksen huolehtivan siitä, että erikseen valmistellaan eduskunnalle antamista varten lakiehdotus koskien rangaistuksen uhalla sen kieltämistä, että naamioituneena mielenosoituksessa taikka muulla tavalla naamioituneena esiintymällä voidaan yleistä järjestystä häiritä tai turvallisuutta vaarantaa.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Järjestyslaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on edistää yleistä järjestystä ja turvallisuutta.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *yleisellä paikalla*:

a) tietä, katua, jalkakäytävää, toria, puistoa, uimarantaa, urheilukenttää, vesialuetta, hautausmaata tai muuta vastaavaa aluetta, joka on yleisön käytettävissä;

b) rakennusta, joukkoliikenteen kulkuneuvoa ja muuta vastaavaa paikkaa, kuten virastoa, toimistoa, liikenneasemaa, kauppakeskusta, liikehuoneistoa tai ravintolaa, joka on yleisön käytävissä joko jonkin tilaisuuden aikana tai muutoin;

2) *taajamalla* taajaan rakennettua aluetta, joka on osoitettu taajama-liikennemerkillä.

2 luku

Järjestyksen ja turvallisuuden vaarantaminen sekä häiriön aiheuttaminen

3 §

Yleisen järjestyksen häiritseminen ja turvallisuuden vaarantaminen

Yleisen järjestyksen häiritseminen tai turvallisuuden vaarantaminen yleisellä paikalla on kielletty:

- 1) metelöimällä ja muulla vastaavalla tavalla;
- 2) toistuvilla uhkaavilla eleillä, hyökkäävillä liikkeillä, suullisesti esitetyillä uhkailuilla ja muulla vastaavalla, pelkoa herättävällä uhkaavalla käyttäytymisellä;
- 3) ampumalla, heittämällä esineitä tai muulla vastaavalla tavalla.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu toiminta on kielletty myös muualla kuin yleisellä paikalla, jos toiminnan vaikutus ulottuu yleiselle paikalle.

4 §

Päihdyttävän aineen nauttiminen

Päihdyttävän aineen nauttiminen on kielletty yleisellä paikalla taajamassa ja julkisessa liikenteessä olevassa kulkuneuvossa.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske erityisen luvan tai ilmoituksen mukaista anniskelu- aluetta taikka yksityisessä käytössä olevan kulkuneuvon sisätilaa. Se ei liioin koske alkoholi-juoman nauttimista puistossa tai muulla siihen verrattavalla yleisellä paikalla siten, että nauttiminen sekä siihen liittyvä oleskelu ja käyttäytyminen ei estä tai kohtuuttomasti vaikeuta mui-

den oikeutta käyttää paikkaa varsinaiseen tarkoitukseensa.

5 §

Vaaran estäminen

Rakennuksen tai rakennelman omistajan tai haltijan taikka hänen edustajansa on huolehdittava siitä, ettei rakennuksesta, rakennelmasta tai muusta vastaavasta paikasta putoava lumi tai jää taikka muu esine tai aine aiheuta vaaraa ihmisille tai omaisuudelle.

6 §

Mainostaminen ja kuulutukset

Yleistä järjestystä tai turvallisuutta vaarantavan häikäisevän tai harhauttavan valon taikka liikenteenohjauslaitetta muistuttavan tai muuten turvallisuutta vaarantavan mainoksen käyttäminen on kielletty. Tällaisen valon tai mainoksen käyttäjän on poliisin kehotuksesta viipymättä poistettava valo tai mainos.

Viranomaisen yleisesti nähtäville asettaman julkisen kuulutuksen tai tiedonannon luvaton poistaminen tai turmeleminen on kielletty.

7 §

Muu häiriötä aiheuttava toiminta

Seksuaalipalvelujen ostaminen ja maksullinen tarjoaminen yleisellä paikalla on kielletty. Seksuaalipalvelulla tarkoitetaan tässä laissa rikoslain (39/1889) 20 luvun 10 §:n 1 momentissa määriteltyä sukupuoliyhteyttä sekä siihen rinnastettavaa seksuaalista tekoa. Rangaistus seksuaalipalvelujen ostamisesta alle 18-vuotiaalta säädetään rikoslain 20 luvun 8 §:ssä.

Virtsaaminen ja ulostaminen yleisellä paikalla siten, että siitä aiheutuu häiriötä yleiselle järjestykselle tai vaaraa terveydelle, on kielletty.

Esitysten järjestäminen yleisellä paikalla on kielletty, jos se on lainvastaista taikka siitä aiheutuu vaaraa terveydelle, vahinkoa omaisuudelle tai huomattavaa häiriötä yleiselle järjestykselle. Yleisten kokousten ja yleisötilaisuuksien

järjestämisestä säädetään kokoontumislaisissa (530/1999).

8 §

Rakennukseen sisäänpääsyn varmistaminen

Rakennuksen omistajan tai haltijan taikka hänen edustajansa on huolehdittava siitä, että kerrostalossa on näkyvässä paikassa yhteystiedot talonmiehestä, isännöitsijästä tai muusta henkilöstä, jonka avulla poliisi-, pelastus- tai sosiaali- ja terveydenhoitoviranomainen tai haastemies voi viipymättä ja korvauksetta päästä rakennukseen.

3 luku

Kielletyt esineet ja aineet

9 §

Vaaralliset esineet

Nyrkkirautojen, stiletien ja heittotähtien sekä muuksi esineeksi naamioitujen teräaseiden samoin kuin sähkölamauttimien ja -patukoiden, jousipatukoiden sekä tarkkuussinkojen ja -linkojen valmistus, maahantuonti, kauppa sekä hallussapito yleisellä paikalla ja yleisellä paikalla olevassa kulkuneuvossa on kielletty, jollei 2 tai 3 momentissa taikka 12 §:ssä muuta säädetä.

Teleskooppipatukan kauppa on kielletty, jollei luovutuksen saajana ole yksityisistä turvallisuuspalveluista annetussa laissa (282/2002) tarkoitettu vartioimisliike tai vartijan erityisen voimankäyttökoulutuksen järjestäjä. Teleskooppipatukan hallussapito yleisellä paikalla ja yleisellä paikalla olevassa kulkuneuvossa on kielletty, jollei hallussapitäjänä ole yksityisistä turvallisuuspalveluista annetussa laissa tarkoitettu vartija tai tämän lain 22 §:ssä tarkoitettu järjestyksenvalvoja työtehtävässään taikka jollei hallussapitoon ole teleskooppipatukan luovuttamiseen liittyvää hyväksyttävää syytä tai jollei 12 §:ssä muuta säädetä.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei koske valtiota eikä valtion omistamien esineiden hal-

lussapitoa, jos perusteena hallussapidolle on valtion palveluksessa olevan henkilön tehtävien hoitaminen.

10 §

Toisen vahingoittamiseen soveltuvien esineiden ja aineiden hallussapito

Seuraavien toisen vakavaan vahingoittamiseen tarkoitettujen tai siihen soveltuvien esineiden tai aineiden hallussapito yleisellä paikalla on kielletty:

1) teräaseet, rikutut lasiesineet ja muut näihin rinnastettavat viiltämiseen tai pistämiseen soveltuvat esineet;

2) patukat, ketjut, jouset, vaijerit, kaapelit, pesäpallomailat ja muut näihin rinnastettavat lyömiseen soveltuvat esineet;

3) tikat, kuulat ja muut näihin rinnastettavat heittämiseen soveltuvat esineet;

4) syövyttävät sekä toisen vakavaan vahingoittamiseen taikka lamauttamiseen soveltuvat aineet;

5) ilma-aseet, jousitoimiset aseet, harppuunat, ritsat, puhallusputket ja muut näihin rinnastettavat ampumiseen soveltuvat esineet;

6) terveydelle vaaralliset laserosoitimet.

Ampuma-asetta tai räjähtävää esinettä erehdyttävästi muistuttavien esineiden hallussapito yleisellä paikalla on kielletty.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei koske esineitä tai aineita, joiden hallussapito on työtehtävän tai muun hyväksyttävän syyn vuoksi tarpeen.

Ampuma-aseiden ja räjähteiden hallussapidosta säädetään ampuma-aselaisissa (1/1998), räjähdysvaarallisista aineista annetussa laissa (263/1953) ja räjähdeasetuksessa (473/1993).

11 §

Ilma-aseiden, jousitoimisten aseiden sekä harppuunoiden luovuttaminen

Ilma-aseiden, jousitoimisten aseiden ja harppuunoiden myyminen sekä muu pysyvä luovut-

taminen alle 18-vuotiaalle on kielletty ilman hänen huoltajansa suostumusta.

12 §

Vaarallisten esineiden keräily

Historiallisesti tai taiteellisesti arvokkaiden nyrkkirautojen, stiletien ja heittotähtien sekä muuksi esineeksi naamioitujen teräaseiden, joussipatukoiden, teleskooppipatukoiden samoin kuin tarkkuussinkojen ja -linkojen valmistus, maahantuonti ja kauppa on sallittu. Esineiden hallussapito yleisellä paikalla ja yleisellä paikalla olevassa kulkuneuvossa on sallittu kaupanteen, keräilykokoelmaan liittämiseen tai näytelyssä pitämiseen liittyvästä hyväksyttävästä syystä.

Esinettä pidetään historiallisesti arvokkaana, jos sillä on liittymäkohtia huomattavaan henkilöön, tapahtumaan, paikkaan tai aikakauteen taikka jos sillä ikänsä, harvinaisuutensa, tyyppillisen edustavuutensa tai muun niihin verrattavan syyn vuoksi on taide-, ase- tai sotahistoriallista taikka kansantieteellistä merkitystä. Taiteellisesti arvokkaana esinettä pidetään, jos se muotoilunsa, pintakäsittelynsä tai koristelunsa vuoksi edustaa tiettyä tyylikautta tai muutoin on taiteelliselta kokonaisuudeltaan merkittävä.

13 §

Töhrimiseen soveltuvien aineiden hallussapito

Spraymaalien ja muiden toisen omaisuuden töhrimiseen hyvin soveltuvien maalien tai muiden aineiden hallussapito yleisellä paikalla ilman hyväksyttävää syytä on kielletty.

4 luku

Eläimet

14 §

Koirakuri

Yleisen järjestyksen ja turvallisuuden säilymiseksi koiran omistajan tai haltijan on:

1) pidettävä koira taajamassa kytkettynä;

2) pidettävä huolta, ettei koira pääse yleiselle uimarannalle, lasten leikkipaikaksi varatulle alueelle, toriaikana torille, kuntopolulle tai muulle sen kaltaiselle juoksuradalle kytkemättömänä, yleiseen käyttöön kunnostetulle ladulle tai urheilukentälle, jollei se ole erikseen sallittua;

3) pidettävä huolta siitä, että koiran uloste ei jää ympäristöön hoidetulla alueella taajamassa.

Mitä 1 momentin 1 ja 2 kohdassa säädetään, ei koske virantoimituksessa käytettävää valtion omistamaa koiraa, vartiointitehtävässä olevaa vartijan koiraa, palvelutehtävässä olevaa koulutettua pelastuskoiraa, liikuntavammaisen avustajakoira eikä näkövammaisen opaskoira.

Mitä 1 momentin 1 kohdassa säädetään, ei koske suljettua pihaa, koirien harjoituspaikkaa eikä erityisesti osoitettua aidattua jaloittelu-alueita. Koiran tulee kuitenkin näissäkin paikoissa olla omistajansa tai haltijansa valvonnassa.

Mitä 1 momentin 2 kohdassa säädetään, koskee myös kissaa. Mitä 1 momentin 1 ja 2 kohdassa säädetään, koskee myös hevosta sekä soveltuvin osin muuta koti- tai lemmikkieläintä.

15 §

Ratsastaminen

Ratsastaminen ja hevos- tai muulla vastaavalla ajoneuvolla ajaminen on kielletty kuntopolulla tai muulla sen kaltaisella juoksuradalla, yleiseen käyttöön kunnostetulla ladulla ja urheilukentällä, jollei muuta ole osoitettu.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske välttämätöntä huolto- ja kunnossapitotyötä eikä järjestyksenpitoon liittyvää viranomaisten toimintaa.

5 luku

Seuraamukset

16 §

Järjestysrikkomus

Joka tahallaan

1) häiritsee yleistä järjestystä tai vaarantaa turvallisuutta 3 §:ssä tarkoitetulla tavalla,

2) nauttii päihdyttävää ainetta vastoin 4 §:ssä säädettyä kieltoa,

3) laiminlyö 5 §:ssä rakennuksen tai rakennelman omistajalle tai haltijalle taikka hänen edustajalleen säädetyn huolehtimisvelvollisuuden,

4) käyttää 6 §:n 1 momentissa säädetyn kiellon vastaisesti valoa tai mainosta taikka poistaa tai turmelee 2 momentissa säädetyn kiellon vastaisesti siinä tarkoitetun kuulutuksen tai tiedonannon,

5) ostaa tai tarjoaa seksuaalipalveluja 7 §:n 1 momentin vastaisesti,

6) virtsaa tai ulostaa vastoin 7 §:n 2 momentissa säädettyä kieltoa,

7) järjestää esityksiä 7 §:n 3 momentin vastaisesti,

8) laiminlyö 8 §:ssä säädetyn rakennuksen sisänpääsyn varmistamiseen liittyvän velvollisuuden,

9) pitää 13 §:ssä säädetyn kiellon vastaisesti hallussaan töhrimiseen soveltuvaa ainetta,

10) laiminlyö 14 §:n 1 momentissa säädetyn eläinten pitämiseen liittyvän velvollisuuden tai

11) toimii vastoin 15 §:n 1 momentissa säädettyä ratsastamiseen ja ajamiseen liittyvää kieltoa,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *järjestysrikkomuksesta* sakkoon.

Järjestysrikkomuksesta tuomittua sakkoa ei saa muuntaa vankeusrangaistukseksi.

17 §

Vaarallisia esineitä koskevien säännösten rikkominen

Joka tahallaan 9 §:n vastaisesti tuo maahan tai valmistaa vaarallisen esineen tai pitää sellaista kaupan, on tuomittava *vaarallisia esineitä koskevien säännösten rikkomisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Yritys on rangaistava.

Joka tahallaan 9 §:n vastaisesti pitää hallussaan vaarallista esinettä, on tuomittava 1 momentissa mainitusta teosta sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

18 §

Toisen vahingoittamiseen soveltuvia esineitä tai aineita koskevien säännösten rikkominen

Joka tahallaan 10 §:n vastaisesti pitää hallussaan toisen vahingoittamiseen soveltuvaa esinettä tai ainetta taikka tahallaan 11 §:n vastaisesti luovuttaa toisen vahingoittamiseen soveltuvan esineen, on tuomittava *toisen vahingoittamiseen soveltuvia esineitä tai aineita koskevien säännösten rikkomisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

19 §

Rikesakko

Rikesakosta seuraamuksena 16 §:ssä tarkoitusta järjestysrikkomuksesta ja vähäisestä 18 §:ssä tarkoitettusta toisen vahingoittamiseen soveltuvia esineitä tai aineita koskevien säännösten rikkomisesta säädetään rikoslain 2 a luvun 9 §:n 4 momentissa ja 5 momentin nojalla annetulla valtioneuvoston asetuksella.

20 §

Teettäminen

Jos joku poliisin kehotuksesta huolimatta laiminlyö 6 §:n 1 momentin vastaisen valon tai mainoksen poistamisen, poliisilla on oikeus laiminlyöjän kustannuksella huolehtia poistamisesta. Kiireellisessä tapauksessa poliisilla on oikeus asianomaista kuulematta yleisen järjestyksen tai turvallisuuden vaarantumisen estämiseksi huolehtia valon tai mainoksen poistamisesta laiminlyöjän kustannuksella.

21 §

Menettämisseuraamus, hävittäminen ja poistaminen

Rikoksentekevälineen sekä rikoksella tuotetun, valmistetun tai aikaansaadun taikka rikoksen kohteena olleen esineen tai omaisuuden valtiolle menetetyksi tuomitsemisesta säädetään rikoslain 10 luvussa.

Poliisi voi ottaa pois 9 tai 10 §:ssä tarkoitetun esineen tai aineen tai 13 §:ssä tarkoitetun aineen siltä, jonka hallussa se on. Pidättämiseen oikeutetulla virkamiehellä on oikeus todistettavasti hävittää 9 tai 10 §:ssä tarkoitettu esine tai aine, joka voidaan takavarikoida, jos se on vähäarvoinen ja jos on ilmeistä, että tuomioistuimien tuomitsi sen valtiolle menetetyksi. Päälystöön kuuluvalla poliisimiehellä on oikeus todistettavasti hävittää myös 13 §:ssä tarkoitettu aine astioineen, jos aine astioineen on vähäarvoinen.

Poliisi voi järjestyksen ja turvallisuuden säilymiseksi ottaa pois vastoin 4 §:n säännöksiä päihdyttävää ainetta nauttineelta henkilöltä tällä hallussaan olevan avatussa tai avoimessa astiasa olevan aineen ja todistettavasti hävittää sen.

6 luku

Erinäiset säännökset

22 §

Järjestyksenvalvojan asettaminen

Kauppakeskuksen tai liikenneaseman sijaintipaikan taikka kulkuneuvon lähtöpaikan poliisilaitos voi paikan tai kulkuneuvon haltijan hakemuksesta antaa luvan asettaa kauppakeskukseen, liikenneasemalle tai joukkoliikenteen kulkuneuvon järjestyksenvalvoista annetussa laissa (533/1999) tarkoitettuja järjestyksenvalvoja ylläpitämään poliisin apuna järjestystä ja turvallisuutta, jos järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitäminen ei muulla tavalla ole tarkoituksenmukaista sekä järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitäminen sitä perustellusta syystä edellyttää. Järjestyksenvalvojen asettamiseen oikeuttavassa päätöksessä järjestyksenvalvojen toimialue on rajattava kauppakeskuksen tai liikenneaseman kiinteistön alueelle taikka kulkuneuvon ja tarvittaessa niiden välittömään läheisyyteen.

Lupa järjestyksenvalvojen asettamiseen on voimassa enintään viisi vuotta. Lupa voidaan liittää järjestyksenvalvojen koulutukseen, voimankäyttövälineiden kantamiseen, toimialueeseen sekä sijoitteluun ja lukumäärään liittyviä ehtoja.

Luvan myöntänyt poliisilaitos voi tarvittaessa peruuttaa luvan järjestyksenvalvojen asettamiseen sekä muuttaa luvan ehtoja tai voimassaoloaikaa sellaisten muutosten vuoksi, joilla on olennaisia vaikutuksia toimialueen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiselle.

23 §

Järjestyksenvalvontatehtävät

Edellä 22 §:n 1 momentissa tarkoitettuihin järjestyksenvalvontatehtäviin liittyviä toimeksiantoja saa vastaanottaa ja suorittaa ainoastaan yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain 3 §:n 1 momentissa tarkoitettu vartioimisliike. Järjestyksenvalvontatehtäviä saa suorittaa ainoastaan vartioimisliikkeen palveluksessa ole-

va järjestyksenvalvoja, jonka hyväksyminen järjestyksenvalvojaksi ja vartijaksi on voimassa.

Järjestyksenvalvontatehtäviä suorittavan järjestyksenvalvojan toimivaltuudet määräytyvät järjestyksenvalvojista annetun lain nojalla. Järjestyksenvalvojalla ei kuitenkaan ole järjestyksenvalvojista annetun lain 6 §:ssä, 7 §:n 1 momentin 3 kohdassa, 7 §:n 3 ja 4 momentissa eikä 8 §:ssä tarkoitettuja toimivaltuuksia. Järjestyksenvalvojalla on järjestyksenvalvojista annetun lain 7 §:n 2 momentissa tarkoitettua kiinniott-oikeutta käyttäessään oikeus tarkastaa kiinni otettu ja hänen hallussaan olevat tavarat sen varmistamiseksi, ettei kiinni otetulla ole hallussaan esineitä tai aineita, joilla hän voi aiheuttaa vaaraa itselleen tai muille. Järjestyksenvalvojalla on oikeus ottaa pois tarkastuksessa tavatut vaaralliset esineet tai aineet. Pois otetut esineet ja aineet on luovutettava viipymättä poliisille.

Järjestyksenvalvontatehtäviin sovelletaan yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain 10—14 §:n säännöksiä hyvästä vartioimistavasta, 8, 17 ja 19 §:n säännöksiä toimeksiantosopimuksen, tapahtumailmoituksen ja toimintaohjeiden laatimisesta, 2 §:n 14 kohdan, 29 ja 30 §:n säännöksiä voimankäyttövälineistä ja niiden kantamisesta sekä 43 §:n säännöstä viranomaisen tietojensaantioikeudesta. Vartioimisliikkeen tulee sisällyttää yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain 18 ja 45 §:ssä tarkoitettuja tietoja vastaavat tiedot järjestyksenvalvontatehtäviä sisältävien toimeksiantojen suorittamisesta ja kyseisten toimeksiantojen suorittamiseen osallistuneista järjestyksenvalvojista vartioimisliikkeen henkilö- ja työvuorotiedostoihin sekä vuosi-ilmoitukseen.

Järjestyksenvalvontatehtäviä suorittavien on oltava pukeutuneita järjestyksenvalvojan asuun.

Järjestyksenvalvojan asua koskee soveltuvin osin, mitä yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain 32 §:n 1 ja 3 momentissa sekä 33 §:ssä säädetään vartijan asusta. Sisäasiainministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä järjestyksenvalvojan asun merkeistä ja teksteistä.

Rangaistus 1 momentin rikkomisesta tuomitaan rikoslain 17 luvun 6 a §:n mukaan. Rangaistus 3 ja 4 momentin rikkomisesta tuomitaan yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain 56 §:n mukaan.

24 §

Muutoksenhaku

Tämän lain nojalla annettuun hallintopäätökseen haetaan muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Tämän lain nojalla tehtyä luvan peruuttamista tai lupaehtojen muuttamista koskevaa päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

25 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2000.

Tällä lailla kumotaan 1 päivänä kesäkuuta 1928 annettu asetus, joka sisältää maaseudun yleisen järjestyssäännön (219/1928) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

rikoslain 2 a luvun 9 §:n ja 17 luvun 13 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 19 päivänä joulukuuta 1889 annetun rikoslain (39/1889) 2 a luvun 9 § ja 17 luvun 13 §, sellaisina kuin ne ovat, 2 a luvun 9 § laeissa 550/1999, 515/2002 ja 1094/2002 sekä 17 luvun 13 § laissa 563/1998, seuraavasti:

2 a luku

Sakosta, muuntorangaistuksesta ja rikeskosta

9 §

Rikesakkorikkomukset

Rikesakko voidaan 2—5 momentin mukaisesti säätää seuraamukseksi virallisen syytteen alaisesta rikkomuksesta, josta säädetty ankarin rangaistus on sakkoa tai enintään kuusi kuukautta vankeutta.

Rikesakko voidaan säätää tieliikennelain (267/1981) tai ajoneuvolain (1090/2002) taikka niiden nojalla annettujen sellaisten säännösten tai määräysten vähäisestä rikkomisesta, jotka koskevat

- 1) jalankulkijoita,
- 2) moottorittoman ajoneuvon kuljettajaa,
- 3) moottorikäyttöisen tai hinattavan ajoneuvon rakennetta, varusteita, kuntoa, moottorikäyttöistä ajoneuvoa kuljettaessa vaadittavia asiakirjoja, moottorikäyttöisen ajoneuvon häiritsevää ja tarpeetonta ajoa, henkilökuljetusta, kuljettajan tai matkustajan henkilökohtaisen suojavälineen käyttöä, muita kuljettajaa koskevia liikennesääntöjä tai liikenteen ohjauslaittein osoitettuja käskyjä, kieltoja tai rajoituksia,
- 4) suurimman sallitun nopeuden ylittämistä moottorikäyttöisellä ajoneuvolla taikka
- 5) ajoneuvon katsastusta ja rekisteröitäväksi ilmoittamista.

Rikesakko voidaan säätää seuraamukseksi myös jätelaissa (1072/1993) säädetyn roskamiskiellon vähäisestä rikkomisesta sekä kalastuslaissa (286/1982) säädetyn kalastuksenhoito- tai viehekalastusmaksun suorittamisen laimin-

lyönnistä taikka kyseisen maksun suorittamista osoittavan tosittteen määrääjassa esittämisen laiminlyönnistä.

Rikesakko voidaan säätää seuraamukseksi myös järjestyslaissa (/) säädetystä järjestysrikkomuksesta sekä vähäisestä toisen vahingoittamiseen soveltuvia esineitä tai aineita koskevien säännösten rikkomisesta.

Edellä 2—4 momentissa mainituista rikkomuksista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

17 luku

Rikoksista yleistä järjestystä vastaan

13 §

Ilkivalta

Joka

1) metelöimällä tai muulla sellaisella tavalla aiheuttaa häiriötä virantoimituksen yhteydessä muualla kuin yleisellä paikalla taikka yleisöltä suljetussa virastossa, toimistossa, liikkeessä tai tehtaassa tai muussa vastaavassa paikassa,

2) aiheuttaa häiriötä soittamalla puheluita virastoon, toimistoon, liikkeeseen taikka muuhun vastaavaan paikkaan taikka

3) käyttämällä joukkoliikenteen kulkuneuvon, hissien tai muun laitteen hätäjarrua tai hälytintä aiheuttaa ilkivaltaisesti väärän hälytyksen,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä rangaistusta, ilkivallasta sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 200 .

Laki

rangaistusmääräysmenettelystä annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rangaistusmääräysmenettelystä 26 päivänä heinäkuuta 1993 annetun lain (692/1993) 1 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 973/2001, seuraavasti:

1 §

Tämän lain mukaisessa menettelyssä (*rangaistusmääräysmenettely*) voidaan määrätä sakkorangaistus ja enintään 1 000 euron suuruinen menettämisestä rikkomuksesta, josta tapaukseen sovellettavassa rangaistussäännöksessä ei ole esillä olevien asianhaaran varalta säädetty ankarampaa rangaistusta kuin sakko tai enintään kuusi kuukautta vankeutta, sekä laillisesti vahvistetun uhkasakkokiellon rikkomises-

ta. Rangaistus voidaan määrätä tämän lain mukaan silloinkin, kun rikkomuksesta saattaa seurata muukin kuin tässä momentissa tarkoitettu seuraamus, jos rikkomuksen tehnyt ei vaadita tuomittavaksi siihen.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 200 .

Laki

järjestyksen pitämisestä joukkoliikenteessä annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan järjestyksen pitämisestä joukkoliikenteessä 17 päivänä kesäkuuta 1977 annetun lain (472/1977) 6 §, sellaisena kuin se on laissa 585/1998, seuraavasti:

6 §

Rangaistus yleisen järjestyksen häiritsemisestä ja turvallisuuden vaarantamisesta joukkoliikenteen kulkuneuvossa säädetään järjestyslais-
sa (/).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
200 .

Laki

alkoholilain 58 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 8 päivänä joulukuuta 1994 annetun alkoholilain (1143/1994) 58 § seuraavasti:

58 §

Nauttimiskiellot

Alkoholijuoman nauttiminen on kielletty, jollei tämän lain muista säännöksistä muuta johdu:

1) alkoholijuomien vähittäismyyntipaikassa sekä muussa avoimessa kauppaliikkeessä;

2) ravitsemisliikkeessä ja muussa paikassa, jossa yleisölle maksusta pidetään saatavana ruokaa tai virvokkeita; sekä

3) huoneistossa tai muussa paikassa, johon on järjestetty julkinen tilaisuus.

Poliisi voi, milloin yleinen järjestyksen ylläpitäminen niin vaatii, kieltää alkoholijuomien nauttimisen julkisella paikalla.

Edellä 1 momentin 1—3 kohdassa tarkoitettussa paikassa ei paikan omistaja taikka tilaisuuden toimeenpanija tai järjestysmies saa sallia alkoholijuoman nauttimista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
200 .

Laki

teräselain kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §	2 §
Tällä lailla kumotaan 28 päivänä tammikuuta 1977 annettu teräselaki (108/1977) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.	Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 200 .

Laki

kuntalain 7 §:n kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §	2 §
Tällä lailla kumotaan 17 päivänä maaliskuuta 1995 annetun kuntalain (365/1995) 7 §.	Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 200 .

Laki

kuntajakolain 31 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 19 päivänä joulukuuta 1997 annetun kuntajakolain (1196/1997) 31 § seuraavasti:

31 §	Edellä 1 momentissa tarkoitetut taksat ja säännöt on viipymättä tarkistettava uutta kuntajakoa vastaaviksi.
<i>Kunnalliset taksat ja säännöt</i>	
Kunnallisten maksujen taksat ja lain nojalla annetut kunnalliset säännöt pysyvät kuntajaon muututtuakin soveltuvien osin voimassa sillä alueella, jota ne ovat koskeneet.	Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 200 .

Laki

elinkeinon harjoittamisen oikeudesta annetun lain 23 §:n 1 momentin ja 24 §:n kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan elinkeinon harjoittamisen oikeudesta 27 päivänä syyskuuta 1919 annetun lain (122/1919) 23 §:n 1 momentti ja 24 §.

2 §

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 200 .

Laki

tieliikennelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 3 päivänä huhtikuuta 1981 annetun tieliikennelain (267/1981) 47 §:n 2 momentti,

muutetaan 1 §:n 1 momentti ja

lisätään 28 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Tämä laki koskee liikennettä tiellä. Lain soveltamisesta muulla alueella säädetään 5, 28 ja 92 §:ssä.

28 §

Erityiset pysäköintikiellot

— — — — —
Pysäköinti yksityiselle alueelle ilman kiinteistön omistajan tai haltijan lupaa on kielletty. Pysäköintiä koskevat määräykset yksityisellä alueella on ilmaistava selvästi havaittavalla tavalla.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 200 .

Laki

järjestyksenvalvojista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan järjestyksenvalvojista 22 päivänä huhtikuuta 1999 annetun lain (533/1999) 1 §:n 1 momentti, 7 §:n 3 momentti, 10 §, 11 §:n 1 momentti ja 13 §:n 2 momentti, sellaisena kuin niistä on 10 § osaksi laissa 285/2002, sekä

lisätään lakiin uusi 10 a ja 10 b § seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään niistä velvollisuuksista ja valtuuksista, jotka kokoontumislain (530/1999), ulkoilulain (606/1973), merimieslain (423/1978), järjestyslain (/) tai majoitus- ja ravitsemisliikkeistä annetun asetuksen (727/1991) nojalla järjestystä ja turvallisuutta valvomaan asetetulla henkilöllä (*järjestyksenvalvoja*) tehtävässään on, sekä tällaisen henkilön tehtävään hyväksymisestä siltä osin kuin missään mainituissa tai muussa laissa ei toisin säädetä.

7 §

Henkilön poistaminen, kiinniottaminen ja säilössäpito

Jos kiinni otettua ei voida viipymättä luovuttaa poliisille, järjestyksenvalvojalla on poliisin suostumuksella ja sisäasiainministeriön antamia ohjeita noudattaen oikeus pitää hänet säilössä enintään neljä tuntia kiinniottamisesta, kuitenkin enintään siihen asti kun tilaisuus on päättynyt ja yleisö poistunut tai kun kiinniottamisen peruste on muutoin lakannut.

10 §

Järjestyksenvalvojaksi hyväksyminen

Järjestyksenvalvojaksi saadaan hyväksyä tehtävään sopiva täysivaltainen henkilö, joka on

saanut sisäasiainministeriön määrittämän koulutuksen. Järjestyksenvalvojaksi hyväksyy hakijan kotikunnan poliisilaitos enintään viideksi vuodeksi kerrallaan.

Tilaisuuden laajuus ja luonne huomioon ottaen sekä muusta erityisestä syystä tilaisuuden toimeenpanopaikan poliisilaitos voi hyväksyä järjestyksenvalvojaksi yksittäiseen tilaisuuteen myös henkilön, jolla ei ole 1 momentissa tarkoitettua koulutusta.

10 a §

Järjestyksenvalvojaksi hyväksymisen peruuttaminen

Sen poliisilaitoksen, jonka toimialueeseen järjestyksenvalvojan kotikunta kuuluu, on peruutettava järjestyksenvalvojaksi hyväksyminen, jos järjestyksenvalvoja sitä pyytää.

Järjestyksenvalvojaksi hyväksyminen voidaan peruuttaa kokonaan tai määräajaksi, jos:

1) järjestyksenvalvoja ei enää rehellisyytensä, luotettavuutensa tai henkilökohtaisten ominaisuuksiensa puolesta ole sopiva järjestyksenvalvojaksi;

2) järjestyksenvalvoja on lainvoimaisella tuomiolla tuomittu sellaisesta rikoksesta, joka osoittaa hänen olevan sopimaton tehtäväänsä, tai hän on tahallaan menetellyt järjestyksenvalvojana olennaisesti virheellisesti; tai

3) järjestyksenvalvoja on olennaisesti rikkonut järjestyksenvalvojaksi hyväksymiseen liitettyjä ehtoja ja rajoituksia.

Poliisilaitos voi 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa hyväksymisen peruuttamisen sijasta antaa järjestyksenvalvojalle varoituksen, jos hy-

väksymisen peruuttaminen olisi oloihin nähden kohtuutonta.

10 b §

Järjestyksenvalvojaksi hyväksymisen väliaikainen peruuttaminen

Päällystöön kuuluva poliisimies voi väliaikaisesti peruuttaa järjestyksenvalvojaksi hyväksymisen, jos poliisin tietoon on tullut seikkoja, jotka todennäköisesti johtavat järjestyksenvalvojaksi hyväksymisen peruuttamiseen.

Jos järjestyksenvalvojaksi hyväksyminen on peruutettu tai järjestyksenvalvojaksi hyväksymisen väliaikaiseen peruuttamiseen on edellytykset, poliisimies voi ottaa järjestyksenvalvojakortin haltuunsa sen luovuttamiseksi päällystöön kuuluvalla poliisimiehelle, jonka on 14 päivän kuluessa päätettävä, peruutetaanko järjestyksenvalvojaksi hyväksyminen väliaikaisesti. Poliisimies voi ottaa järjestyksenvalvojakortin haltuunsa myös silloin, kun järjestyksenvalvojaksi hyväksyminen on peruutettu. Järjestyksenvalvojakortin pois ottamiseksi voidaan tehdä henkilötarkastus sen estämättä, mitä pakkokeinolain (450/1987) 5 luvun 10 §:ssä säädetään.

Järjestyksenvalvojaksi hyväksymisen väliaikaisesta peruuttamisesta on ilmoitettava heti järjestyksenvalvojan kotikunnan poliisilaitokselle. Päätös, jolla järjestyksenvalvojaksi hyväksyminen on väliaikaisesti peruutettu, on voimassa enintään kolme kuukautta. Se poliisilaitos, jonka toimialueeseen järjestyksenvalvojan kotikunta kuuluu, voi jatkaa päätöksen voimassaoloa

enintään kuudella kuukaudella kerrallaan, jos järjestyksenvalvojaa epäillään rikoksesta, joka todennäköisesti johtaa järjestyksenvalvojaksi hyväksymisen peruuttamiseen.

11 §

Järjestyksenvalvojan tunnus ja kortti

Tämän lain mukaisesti järjestyksenvalvojaksi asetetulla henkilöllä tulee tehtävää suorittaessaan olla sisäasiainministeriön vahvistama näkyvä tunnus. Muulla henkilöllä ei ole oikeutta tämän tunnuksen käyttämiseen.

13 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

Sen lisäksi, mitä edellä säädetään, sisäasiainministeriö voi antaa asetuksella tarkempia säännöksiä 7 §:ssä säädetystä säilössäpidosta ja siihen käytettävistä tiloista, 8 §:ssä säädetyn tarkastuksen suorittamisesta, haltuun otettujen esineiden ja aineiden säilyttämisestä, voimakeinojen käyttämisestä, voimankäyttövälineistä sekä järjestyksenvalvojan koulutuksesta ja järjestyksenvalvojaksi hyväksymisessä noudatettavasta menettelystä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

Laki

kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta 31 päivänä elokuuta 1978 annetun lain (669/1978) 14 § ja
muutetaan 17 §:n 1 momentti seuraavasti:

17 §

Joka rikkoo 2 tai 3 luvun säännöksiä, on tuomittava, jollei muualla säädetä ankarampaa rangaistusta, sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 2003 .

Helsingissä 17 päivänä helmikuuta 2003
